

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Gergely István*
Cím: *A sánta Budapest*

Forrás: *Nemzeti Ujság*

Bm

(Hely)

1924. 12. 4.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

685.3

Hely

Idő

"1924"

Személy

A sánta Budapest

Ha figyelve jársz Budapest utcáin, valami különös vontatottságot észlelhetsz a tömegmozgás ritmusában, ami úgy zavar, mintha hibás jambikus sorok zaklatnák hallásodat. Bizonyos, hogy szomorúan döcögünk életünk útján, nem egyszer görnyedezve, mintha fizikai sullyal nehezednék vállainkra a gond. De e lélektani momentumon kívül van még egy mechanikai oka is annak, amiért busan biceg a budapesti ember.

Tudniillik: rossz cipőben járunk, férfiak és nők egyaránt.

Rég eltűnt ama boldog korszak, amikor még a szegényebb sorsu ember is megengedhette magának a lábrakészült cipő fényűzését. A kisművész, a nagy művész, aki az ötvös-mesterség szeretetével készítette enyhe és mégis formás műremekeit, eltűnt a magyar föld színéről, mint áldozata az új idők gyári szellemének. Aki megmaradt, keservesen küzd az anyag drágaságával, a munkabérek hihetetlen elfajulásával és egyéb nehézségekkel. Finom felsőrészbőrt ma már nem készítenek Magyarországon és a puha, simogatásra csalogató sevrőbőrt csak importálni lehet, minthogy a trianoni szerződés egyebek közt kecskéinktől is megfosztott. Box- és talpbőröket, kemény és szívós állapotban tudunk gyártani, de már a cipőbe való vászon, tudniillik a jó anyagból készült vászon csupán dús gazdag embereknek megvalósítható álma.

Igy lett Budapestből a készcipők városa. Utón-utófélen láthatod a diszes boltokat, ahol gyárilag előállított női topánka és férficipő ragyog feléd a kirakatból. A látvány nagyon tetszetős, mert tükrök és diszes drapériák segédelmével az elegancia ál-látszatát tudják

rákendőzni e nyomorult és megnyomorító készítményekre. Mindenféle lehetséges és lehetetlen színben, továbbá a legkalandosabb formákban állítják elő a női lábra készült egész- és félcipőt. És ha objektíve rátekintesz erre a tarka-barka lábtok-gyűjteményre, megáll az eszed, mert nem érted meg, hogyan tud ebben az alkotmányban elhelyezkedni az öt ujj, a talp, a sarok. A kínai faj leányai nem kinozhatják meg jobban a lábukat, mint a modern divat hölgyei. Csak a pedikűr a tudója, hogy mi rejlik e bőrből készült kínzóeszköz tákában!

Ugyancsak esztelen és álnokul veszedelmes a készen vásárolt férficipő is. Két típust láthatsz a kirakatokban. Az egyik az ugynevezett amerikai cipő, afféle lompos tutaj, elferdülten széles, elől toronyszerű kidudorodással, sulyban is durván nehéz, otromba szárazföldi csónak, gorillalábra való bőrkoffer. A magyar lábintelligenciának átlagos típusa egészen más, teljesen elütő a másik cipőstílustól is, amely az amerikai szörnyeteg mellett látható. Ezt a hegyes orru, keskeny és hazugul karcsu formát „párisinak” nevezik a fürgé segédek, noha nem egyéb, mint a balkáni eleganciának legizléstelenebb terméke. Mikor ilyen lakkfélcipőt látok kacérul odaállítva a tükrös alapra, önkénytelenül is valami házasság-szédelgőt képzelek beléje!

Rendes cipőt alig látni a cipőgyárak üzleti kirakataiban! Mert mi a rendes cipő? — ugyebár az, amely a láb formája szerint készült, építészai simulékonysággal és esztétikai törekvéssel. Elvégre a cipőnek így kell viszonylania a lábhoz, mint például a hüvelynek a kardhoz. Az átlagos budapesti láb például nem olyan esetlen, mint az elefánté és nem

olyan légiesen keskeny, mint a szítakötőé. Rendes emberi ésszel behát nem lehet megérteni, miért nem készítenek gyárilag olyan cipőt, amely a magyar Duna partján élő emberi faj méreteinek megfelel!

Persze, a munka durvaságának külön fejezetet kellene szentelni! Felebaráti szeretettel figyelmeztetek mindenkit, hogy mielőtt ilyen készen vásárolt cipőt a lábára huzna, dugja be a kezét a fekete misztériumba, egészen fel a cipő csráig. — érdeemes, mert csudás felfedezéseket fog tenni. Mintha valami fölborzolt

reszelőn futtatnád végig ujjaidat, olyan élményekre fogsz szert tenni abban a bizonyos valamiben; amit „varrott” cipőnek nevez a szédelgés. A fűzős cipő rézfogantyui durvák és annyira élesek, hogy bicskamódra vágják fel az amugy is drága pertlit. A vászonról pedig nem is beszéltek, nem is beszélhetek, mert az a fehér vagy sárgás bélés a legveszedelmesebb rongy, amelyből kétheti hordás után galacsinokba zsugorodva külön kínzóeszköze lesz a lábadnak.

Ennek a készcipő-rendszernek vagyunk az áldozatai valamennyien, akiknek a lába vagy amerikai alkotmányban lötyög, avagy „párisi” formában szorong! Így döcög, így biceg a sánta Budapest...

Gergely István